

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană Dolj – baraj
Clasa a X-a
2018

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În 1789, dragostea francezilor pentru regii lor părea nestrămutată. Caietele lor cu doleanțe sunt în întregime străbătute de o stare de spirit epică monarhică. Preambulurile reverențioase și entuziaste, conferind grație suveranului, exprimă fidelitatea permanentă față de rege și credința într-o ordine nouă și fericită, posibilă prin bunătatea sa. Regele din caiete este, înainte de toate, un tată grijuliu și plin de compasiune față de cei mai fragili copii ai săi. [...]”

Totuși, chiar dacă documentele proclamă cu tărie și cu înfocare fidelitatea și dragostea pe care o resimt clasele sociale (sau națiunea) pentru monarh, regele din documente nu mai e, în întregime, cel dinainte. Desigur, adjectivul «sacru» e adăugat încă frecvent numelui său, dar slăbirea semantică a acestui calificativ s-a operat deja: pe de o parte, regele nu mai e singurul care e «sacru» în ordinea politicului (națiunea, deputații, drepturile omului sunt și ele sacre), iar sacralitatea sa nu mai e considerată neapărat de sorginte divină, ci e gândită adesea ca fiindu-i conferită de națiune.”

(Roger Chartier, *Originile culturale ale revoluției franceze*)

B. „Data de 9 termidor desparte nu doar două epoci, ci două concepte de revoluție. [...]”

Între 1789 și 9 termidor 1794, Franța revoluționară face din paradoxul democrației, explorat de Rousseau, unica sursă a puterii. Ea integrează societatea și statul prin discursul voinței poporului; iar figurile ultime ale acestei obsesii a legitimității sunt Teroarea și războiul, finalmente înscrise în supralicitarea grupurilor pentru apropierea principiului democratic. Teroarea recompune în stil revoluționar un fel de drept divin al autorității publice.

Această configurație dispăre la 9 termidor, prin independența recucerită a societății, care reapare cu greutatea, cu interesele și divizările ei, încercând să reîntemeieze o lege asupra reprezentării electivă a poporului. Într-un sens, Revoluția se termină pentru că renunță la limbajul ei și arată că are anumite interese. Totuși, ceva din ea continuă să vorbească și dincolo de 9 termidor: războiul, care supraviețuiește Terorii și constituie ultimul refugiu al legitimității revoluționare. El impune Directoratului – ca și fostei monarhii – constrângerile sale administrative de mobilizare a resurselor și oamenilor și, totodată, el este acela prin care geniul Revoluției le murmură încă francezilor cuvântul mesianic al originilor. La capătul acestei logici ambigue se află Bonaparte, adică un rege al Revoluției. Vechea imagine a puterii asociată cu noua legitimitate.”

(François Furet, *Reflecții asupra Revoluției franceze*)

C. „În Statele Unite, suveranitatea e divizată între Uniune și state, în timp ce la noi este unică și compactă; de aici se naște prima și cea mai mare diferență pe care o observ între președintele Statelor Unite și regele Franței.

În Statele Unite, puterea executivă este limitată și excepțională, ca și suveranitatea în numele căreia acționează, în Franța, este atotcuprinzătoare așa cum este suveranitatea.

Americanii au un guvern federal; noi avem un guvern național. [...]”

În Franța, regele este într-adevăr un element al suveranității, deoarece legile nu există dacă el refuză să le aprobe; în plus, mai este și executorul legilor.

Președintele este și el executorul legilor, dar el nu participă efectiv la elaborarea lor, pentru că refuzându-și aprobarea, el nu le poate împiedica să existe. El nu este deci un element al suveranității, ci doar un element al acesteia.

Regele împarte cu membrii Camerelor dreptul de a propune legi.

Președintele nu are asemenea inițiative. [...]

Președintele Statelor Unite este un magistrat ales pentru patru ani. În Franța este un conducător ereditar. [...]

Președintele Statelor Unite răspunde pentru actele sale. Legea franceză afirmă că persoana regelui Franței este inviolabilă.”

(Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **B**, noul regim politic instaurat și existența unei continuități în istoria Franței după evenimentul menționat. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **A**, două atitudini diferite față de monarhul Franței în 1789. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **C**, o asemănare și o deosebire între atribuțiile președintelui Statelor Unite și regelui Franței. **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la un principiu politic modern, susținând-o cu două informații selectate din sursa **C**. **8 puncte**
5. Prezentați două consecințe ale “Revoluției glorioase” din Anglia. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia Revoluția franceză a influențat raportul de forțe pe plan european la sfârșitul secolului al XVIII-lea. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Realizați, în aproximativ patru-cinci, o sinteză referitoare la **Relațiile internaționale în contextul formării statelor naționale**, având în vedere:

- menționarea unei cauze a două războaie desfășurate de Primul Imperiu Francez;
- precizarea a două decizii teritoriale și a unei decizii politice adoptate în relațiile internaționale pentru restabilirea echilibrului european și prezentarea a două consecințe ale politicii echilibrului european la începutul secolului al XIX-lea;
- menționarea a două fapte istorice pentru realizarea statelor naționale prin revoluțiile de la 1848;
- menționarea a două acțiuni ale celui de-Al Doilea Imperiu Francez față de Problema Orientală la mijlocul secolului al XIX-lea și prezentarea unei consecințe ale acestora;
- prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri între procesele de formare a statelor naționale;
- formularea unei opinii referitoare la relațiile internaționale ca urmare a constituirii statelor moderne în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea sintezei, evidențierea relației cauză-efect, susținerea opiniei cu argumente istorice (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice și încadrarea sintezei în limita de spațiu precizată.